

Lévai Újság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

V. ÉVFOLYAM

29. SZÁM

1938. JÚLIUS 20.

Nincs baj a villanytelepen!??

Amikor a 36-os tavasz kirobbantotta a lévai villanytelep sorozatos sikkesztésének botrányát, akkor is azt hallottuk, a városbírótól: Nincs baj a villanytelepen!

Azóta két év telt el, átszerelték a hálózatot, átszervezték az adminisztrációt stb., jó jövedelmi forrásnak bizonyult a villanytelep és a külső látszat az, hogy minden rendben van és tényleg »nincs baj a villanytelepen«. De a látszat, mint mindig, ezúttal is csal.

Nem akarunk most arról a sok jelentéktelennek nyilvánított eltussolásokról beszélni, amelyek a razzikák után az üzembizottság elé kerültek vagy nem kerültek. Nem szólunk a kikutatott áramlopásokról, a telep anyagainak eltulajdonításáról stb., stb., amelyek mind jelentéktelenek, mert hisz a telepnek jól megy, a telep kibírja. De nem hallgathatjuk el, hogy a telepnek két év óta nincs vezetője. Tessék elképzelni egy milliós forgalommal dolgozó üzemet, vezető nélkül! Az eredmény még csak kicsi apróságokban mutatkozik, de már is elég ahhoz, hogy a gondolkodó ember felfigyeljen rá. Ugyan ki lenne a bűnbak, ha netalán valami történe a telepen? Kit terhel ma ott a felelősség? Az üzembizottságot? A városbíró? Vagy ki más?

A kérdés ma, mikor »nincs baj« lényegtelennek látszik, legalább azok előtt, akik nem ismerik egészen a helyzetet. A helyzet ugyanis az, hogy ma mindenki vezetőnek érzi magát, vagy legalább is annak szeretné érezni magát. Ennek következtében a csendes ellentétek folytán a kiadott utasítások legnagyobb részét immelámmal teljesítik, az alkalmazottak egymás között kritizálják a parancsokat, a

munkateljesítményt és igen bő tere van az intrikáknak, a besúgásoknak. Mi, akik tisztán a lakosság érdekeit képviseljük, bátran és nyíltan ki merjük mondani, hogy ma a villanytelepen mindenki mindenki ellensége. Ez az állapot jóra nem vezethet és a város lakosságának érdeke megköveteli, hogy a villanytelep élére mielőbb egy megfelelő szakképzettségű és szaktudású vezető kerüljön, aki egyedül és önállóan diszponál. Csak ezen az úton biztosítható a villanytelep nyugodt, zavartalan, kielégítő működése.

Két vád ért bennünket az illetékesek részéről. Az egyik, hogy ismétlenül foglalkoztunk a villanytelep ügyeivel, erre válaszunk: a villanytelep közüzem és mint ilyen az ügyeivel nemcsak illik foglalkoznunk, de a lakosság érdekében kötelességünk is. A másik vád, hogy merjük követelni az áram-árak leszállítását: az áram-árak leszállítását Boros városbíró ígérte meg, ha a képviselőtestület jóváhagyja az autó vásárlást. A képviselőtestület ellenmondás nélkül jóváhagyta az autó vásárlását, csak természetes, hogy az ellenértéket követeljük. Mi úgy véljük, hogy a felelős tényezők jól megfontoltan és a lehetőség határain belül szokták megtenni ígéreteiket, hogy szavaiknak mindenkor urai lehessenek. Eppen ezért nevetségesnek tartjuk, hogy amikor az ígéretet betartására figyelmeztetünk, akkor »gazemberek« vagyunk, akiket »már régen fel kellett volna akasztani«.

Mi nem szégyeljük magunkat nyilvánosságra hozni ezeket a dolgokat, ha az illetékesek nem szívesen lennek ígéreteikről megfelejtkezni.

2 koronával többet fog kapni méter-mázsánként, mint tavaly.

Kedvezőbb a döntés a rozs ára tekintetében a gazdatársadalom szempontjából. Az új döntés szerint

a rozs felvásárlási ára a tavalyi 135 helyett 139 korona lesz s miután a levonások itt is két koronával csökkenni fognak, a gazda méterenként 6 koronával többet fog kapni a rozsért, mint az elmúlt évben.

A többi gaboneműek ára tekintetében döntés még nem történt.

Gyenge az ember,

akinek élete, hatálya tisztára a nagy véletlen szeszélyétől függ. Gyenge az ember, aki törtét a nap felé éjszakáig és éjszakán át a bitorló hajnalig a cél felé, amit nem ismer, csak sejt és áhit, a vágyért, ami hajtja az életért, ami vágya és vágyért, ami az élete. És minden ami jön és minden, ami van — akadály és gát az ember útjában. Akadály, amiken daccal tör át a célért és a cél előtt leggyakrabban becsapódik a könyv, ameyről nem tudjuk, milyen és ki tartja kezében. Miféle hatalom — Isten, Sors, Természet, Erő, Véletlen — akinek nevezik hitük és vallásuk szerint. Ki tudja, milyen elmerengés, vagy csoda csukja össze abban a pillanatban az élet könyvét, vagy azt az egyéb vajamit, amiben jár az ember utolsó pillanatáig — a végtet véletlene, vagy a természet akarása. Egy felsőbb parancs, vagy a sors szeszélye?

Parányi és gyenge az ember, mint egy bogár. Játékszer a sors kezében. A felsőrendűnek ismert emberek nyüzsgő gomolygja, akiket önimádatunkban megcsodálunk, a végtelenben, ahová a szem a sötétben határok nélkül és csak halk fényekkel látva, a messzeséget csak sejtve és képzelve kutatgat a parányinál is parányibbra kisebbűinek a sorsuk még a véletlennél is véletlenebb rejtelmekbe tűnik.

Sorsunk, melyre oly büszke öntudattal tekintünk, mint a mérnök a repülőgépre, amelyet alkotott, hite és tudása szerint uralkodva rajta és a láthatatlan és felmérhetetlen levegőn — ilyen a sorsunk is, melyet már lenyűgözve hittünk akaratumk ereje és erők ismerete segítségével, de amelyet egy ostoba meglazuló kis csavár, a szélnek a mindenségben talán csak fuvaltatnyi megmozdulása semmivé tesz, elpusztít.

Nagy és csodálatos dolgokat alkotunk. Leigázzuk és szolgálatunkba kényszerítjük az elemeket, míg azok szelidek és engedelmek. Büszkén és fenhéjázva hirdetjük: az ember az úr a földön, a föld alatt és a föld felett! Hirdetjük és talán hisszük is ezt, de ha felszabadulnak az elemek, ha felázadnak bombolva és pusztítva, semmiké leszünk, összezsugorodunk és rettegünk, mint a parányi férgek. Ilyenkor tudatára ébredünk annak, hogy minden tudás, tapasztalás, minden csodálatos teljesítménye mellett is — gyenge az ember.

Megvannak az új gabona-árak

Csak a rozs árát emelték fel — Felére csökkentették a buza levonási tételét

Az aratás az egész országban gőzerővel megkezdődött. Mindenütt folyik a legnagyobb munka, s hálát adhatunk a Gondviselésnek, hogy ezúttal felderült a gazda arca, mert

a termés a legtöbb gabonaneműben kielégítőnek, egyesekben pedig jónak ígérkezik.

A gazda gondoktól barázdás arca megnyílt s most már az érdeklődés abban az irányban fejeződött ki, hogy

milyenek lesznek a Gabonamonopólium árai?

Csütörtökön végre megtörtént a döntés ebben a fontos kérdésben. Az elnökség ülésén a hetek óta tartó előzetes tárgyalások után végre megállapították a buza és rozs új felvásárlási árait. Hosszas vita után

a buza árát idén is — prágai paritásában — 164 koronában állapították meg, éppen annyiban, mint tavaly.

A múlt évi 4 koronás levonást azonban két koronára csökkentették, úgyhogy

a gazda ebben az évben a buzáért is

UJSÁGOT ÍRNI

Irta: Márai Sándor

— Vallomás —

Nem közhely, hogy az újságírás több és más, mint »pálya«, mesterség: az újságírás különös idegállapot, megszállottság, nem hasonlítható semmiféle »gyakorlati hivatáshoz«. Olyan méreg ez, — újságot írni, — amelyről nem tud lemondani többé, aki egyszer reászokott. Kenyér, üzlet? Persze, az is. Kevesek számára. De nem láttam még vérbeii újságírót, aki vagyont hagyott volna családtagjaira. Ez a szenvedély, mint minden szenvedély, egész embert követel, oda kell adni neki egészségét, nyugalmát, boldogságát. Újságírók általában nem élnek sokáig. Elviszi őket, idő előtt, az életmód, az izgalmak, az a különös, szívet, eszméletet emészto, állandó készenlét, nappal és éjjel, ami életük egyetlen értelme és tartalma. Nem igaz, hogy az újságíró befejezte munkáját, amikor megírta a cikket, e'dobta a tollat s megkönnyebbültlen felsóhajt: mára elég. A világban soha nincsen »szlusz«, mint a szerkesztőségekben. A lap már megjelent, de a világ megy tovább s az újságíró, az igazi, már figyel és neszel, holnapra, holnaputánra, keresi az »anyagot«, azt a rejtélyes valamit, ami emberek szándékaiából és baleseteiből, népek tragédiájából és a butaság firtoraiból, emberek ármányából és véletlenek sorozatából sür-rüsödik össze, minden pillanatban, minde-miütt a világban.

Újságot írni állapot, idegállapot. Egészséges ember ki tudja zárni néha a világot. Az újságíró soha. Husz éve nincs napja életemnek, hogy ne irtam volna »valamit«: nem ébredtem úgy, hogy ne villant volna idegeimben az a kíváncsiság, mely fájdalom-buzdítással készlet, hogy hirtelen el-utazzam, vagy lemenjek egy pincébe, ahol »történt valami«, vagy — »sürgösen« — elolvassak egy könyvet, amelyről tegnap hallottam, vagy megkérdem egy embert, miért tette, miért nem tette? ... Az újság-író nem »szemlélődik«, hanem megnéz. Az újságíró nem mesél, hanem következtet.

Általában jobb szeretem azt a fajta újságírást, amely hasonlít a költészethez, mint azt a költészetet, amely hasonlít az újság-íráshoz. Az írók körünkben — titkot árul-
lok el, — megsértődtek az újságírók »si-
kereitől«. Ez a sértődöttség már Goethe idejében kezdődött, aki fanyalogva jelen-
tette ki az újságírókról:

— Ich liebe sie nicht, sie dienen der Zeit.

Kinek és minek irjanak hát, az Istenért? Az újságíró a pillanatnak ir, — de minden az erón és bensőségen mulik, mellyel a pil-
lanatot megragadjuk és kifejezzük. Az írók, kolostori göggel, megvetik — és joggal velik meg — azt az újságírók iro-
dalmát, amely pongyola és riportszerű. Az irodalom igazi tartalma az a látomászerű
élmény, mely a művész idegeinek fényszür-
rőjén átbocsátva összeáll mágiikus képpé. De kérde-
m, az a bensőség, mellyel az ame-
rikai Mencken, az angol Garvin, a francia
Londres, a német Tucholsky, a dán Made-
lung, a cseh-német Kisch, az osztrák Pol-
gár a világi pillanatot rögzítik és rögzítet-
ték, nem egyenrangú egy közepes költő
ütemes és formás nyafogásával? Van az
újságírásnak egy felsőfoka, amely már-már
csakugyan művészet: érzékeli a világot,
az emberi összefüggéseket, életek tartal-

mát, s aztán mindezt kifejezni, egyetlen
pillanat keretei közé rögzíteni az illanót,
az érthetlent, az életet.

Minden mesterségben ritka az alkotó
egyéniség; az igazi újságíró éppen olyan
kivételes és becses tünemény, mint a nagy
író, vagy a vérbeli orvos. Ez a mesterség,
amelyre diploma nem »jogosít fel«. Az új-
ságíró minden nap, minden leirt sorral
előlről kezdi pályáját. Nincs megállás és
nincs az, hogy »pihenünk a babérainkon«. Egy
fáradt cikk és megbuktunk, egy ha-
nyag jelző, léves következtetés és össze-
sug a »szakma«, amely kegyetlen, kaján
éberséggel figyeli minden sorunkat. Egy
fáradt nap s megállapítják, hogy az újság-
író »lemaradt« a világról, elmaradt a »ver-
senyben«. Nincs bocsánat, nincs mentesség.

Az író, a költő, aki napok áldozását,
keresését, fületgetését adja egyetlen szó-
nak, órákon át csereberél jelzőket, az írói
hallás érzékeny hangvillájához méri az áll-
lítmány ütemét, titkolt, vagy nem titkolt
megvetéssel nézi az újságíró munkáját,
amely tele van esetlegességgel, alkalmi
fordulatokkal, s van benne valami lazaság,
valami közvetlenség, amely nélkül a cikk
értekezés lesz, vagy deklamáló lesz, s az
olvasó ásít olvastára és átlapozza. Az írók
szigorúak hozzánk, újságírókhoz. S mégis,
azt hiszem, az újságírás nem árt az írónak;
kitűnő iskola és gyakorlat.

Hiszek abban, hogy eloszlatni az emberek
aggodalma, megmagyarázni a félreértése-
ket, napról-napra verekedni, a lehetősége-
ken belül, hogy az emberek méltányosabb
feltételek mellett, viszonylagos szellemi és
társadalmi szabadságban, igényteljesebben
és áhítatosabban éljék az életet, van olyan
becses és izgató feladat a szellemi ember
számára, mint tündöklő színekkel, utánoz-
hatatlan erővel leírni egy őszi erdőt. Hi-
szek abban, hogy küzdeni neveléséges ap-
róságokért, példái az emberi együttélés
gyakorlatibb és kényelmesebb lehetőségei-
ért, nem méltatlanabb feladat a »clerc«, az
írastudó számára, mint hangsúlyozni a
szépség, vagy az erkölcs örök törvényeit.
Az újságíró a pillanatnak ir; de a pillanat
tartama is lehet látomás. Gyufaszálnyi vil-
lágosságot gyujtani, napról-napra, töme-
gek eszméletének homályában, szemmel
tartani izlést és izléstelenséget, kézmozdu-
lattal utat mutatni, megfélemlíteni fondor-
kodó és lappangó kajandorokat, s közben
néha felkiáltani: emberek vagyunk, ne fe-
ledjétek! — ez az újságírás. Az igazi.
Amiért talán érdemes lemondani az írói
kolostorok gögijéről és magányáról is.

Nem hiszem, hogy az írott szót, az újsá-
got, valaha is pótolni tudja a rádió, a han-
gos filmhíradó, a távolbalátó készülék,
vagy mind a korszerű csodák, melyekkel a
technika a jövőben még megajándékozhat.
A nyomtatott szóban van valami bizalmas,
személyes, amit nem pótol a képszerű lát-
ás, sem a hallás akusztikai élménye. Igaz,
az újságíró betűje elpárolog a pillanattal;
de az olvasás pillanata bensőségesebb él-
mény, mint a látás, vagy hallás pillanata.
A lap, melyet az olvasó kezében tart, tár-
gyi, személyes kapocs az újságíró és olva-
sója között. Az e fajta közlésben van vala-
mi »csak-neked-mondom«, — s talán ez az

újságírás »titka«, ha ugyan van »titka«
egyáltalán a szellemi munkának...

Az újságíró úgy beszél olvasójával, mint
személyes ismerőssel: bizalmasan és köz-
vetlenül.

— Nézd, ez és ez történt, — mondja. —
Mit gondolsz, segíthetünk még?... Ez a
közvetlenség meghatja az olvasót, bevon-
ja a mesterség meghitt köreibé, beavatott-
nak érzi magát. Mert az újságíró beava-
tottsága, az a gyanus és izgalmas értesült-
ség, amellyel egyszerre tartja számon, mi
történt a szomszéd utcában és Kalkuttában,
csakugyan más is, mint táviratok, olvasmá-
nyok és telefonbeszélgetések összege: az,
amit »érzék«-nek neveznek, az a rejtélyes
odafigyelés, megézés, utánanézés, aho-
gyan az újságíró tudomásul veszi és szem-
meitartja a világot, nem sajátítható el sem-
miféle újságíró-egyetemen.

Mindezt lelkendezve mondom e, mert
szeretem mesterségemet. Ennyi e »vallo-
más« értelme. Szeretem ezt az idegállapo-
tot, szeretem a pillanatot, mikor úgy ér-
zem, meg tudtam ragadni a muló időből
valamit. Szemvédey ez, s mint minden
szemvédey, ösztönös odaadást követel hi-
veitől és megszállottjaitól. Az újságírónak
nincsenek »műhelytitkai«. Közismert tény,
hogy mindegyik szegény, s valamennyinek
állandóan, nikotinmérgezése van. Az olva-
só nem tudja, hogy egy-egy kis cikk inku-
bációs ideje néha több hónap; átfújta a
lapban a sorokat, mosolyog, vagy bosz-
szankodik, s aztán elhajítja az újságpél-
dányt. Az újságíró soha nem használ ilyen
nagy szavakat, mint: »nevelni«, vagy »ok-
tatni, tanítani«. Tele van fogyatékosági
érzésekkel. S mégis, meggyőződésem, egy-
egy vérbeli újságíró néha mélyebb és ha-
tékonyabb nevelő munkát végez, mint in-
tézmenyek és pedagógiai lángelmék, me-
lyeknek és kiknek a tömegszint emelése a
hivatásuk.

Igaz, más a sajtó, s más az, amit az új-
ságíró érez és észlel. A sajtó üzlet. Az új-
ságírás szellemi és idegbeli kényszerűség.
Az igazi cenzura, amely az újságíró munká-
jában feszélyezi, nemcsak a hivatalos,
a politikai, hanem még sokkal inkább a
kereskedelmi és társadalmi, mellyel a saj-
tó üzleti szempontjai bénítják munkáját.
Az újságíró igazi hivatása, megkerülni,
szelidíteni ezt a kétféle cenzurát. Nem elég
az igazat írni. De úgy megírni az igazat,
hogy akadálytalanul eljusson azok címére,
akiknek szánta: ez már csaknem művészet.

Ahogy én látom...

egy-
egy lévai hivatalokban kevés a mun-
kaerő. Így pl. a járási hivatal ipartügyei
egy ember intézi, akihez még ráadásnak
az autótügyek is tartoznak. El lehet kép-
zelni, milyen anyagforlódás, akta felhal-
mozódás van ott, ha tudjuk, hogy a lé-
vai járásban több mint ezer iparos és
kereskedő és vagy ötszáz autó, motor-
kerékpár van. Nem is lehet csodálkozni,
hogy többszöri sürgetések dacára is
csak hónapok után lehet elintézeteket
kapni. Az ügymenet meggyorsításának
érdekében szükséges lenne, hogy a járá-
si hivatal gondoskodjék megfelelő szá-
mu munkaerő alkalmazásáról, mert csak
így lehet elejét venni a sok panasznak.
Az adófizető polgárok jogosan elvár-
hatják a közigazgatástól, hogy beadvá-
nyaik ne heverjenek hónapokig elinté-
zetlenül.

OKULÁR.

HIREK

— A Magyar Operaház tagjai a lévai szabadtéri játékok főszerepeiben. Mint már jelentettük a Járási Magyar Közművelődési Testület védnöksége alatt a SzMKE lévai fiókja az összes társadalmi egyesületek közreműködésével augusztus 13-án és 14-én Léva főterén szabadtéri előadást rendez. Az előadás művészi irányítását, mint arról értesültünk, dr. Németh Antal, a budapesti Nemzeti Színház igazgatója irányítja Sarlay Imre és Mihályi Ernő rendezésében. A főszerepekre a rendezőségnek sikerült megnyerni Hámory Imrét, aki a »János vitéz« operaházi bemutatója alkalmával is a vezetőszerpet játszotta. Huska szerepét Gere Lola, a királykisasszonyt pedig Szabó Ilonka fogja játszani, mindannyian a Magyar Operaház tagjai. A többi nagyobb szerepeket szintén jó kezekre bizza a rendezőség, amennyiben Bagót Gárdonyi László, a francia királyt Mihályi Ernő, Bartolót Megyeri Ferenc, a Földes szintársulat tagjai alakítják, míg a boszorkányt a nagyszerű Mihályi Vilcsi, a sztrázsamestert a budapesti Törzs Miklós játsszák. A zenekart Fischer Károly, az országosan ismert kütünő karmester dirigálja. Az ilyen kiváló művészek szereplése mellett a szabadtéri előadás sikere már is adva van és minden remény meg van arra, hogy az országos hivatal nem gördít akadályokat a magyarországi művészek lévai szereplése elé.

— **Elektrotechnika a Dunavásáron.** Az elektrotechnikai egyesület pozsonyi fiókja, mint az elektrotechnikai szakkiállítás és a nemzetközi gyengeáram kongresszus (f. é. szeptember 2.—4.-ig) rendezője, az eddigi kiállítási területet 30%-kal kibővítette. Az elektrotechnikai csoporthoz csatlakozik még a fémipar, gépipar és mechanika. Ezek a csoportok a »V« pavilonban vannak elhelyezve.

— **Bő istenálás.** Červená Klára Kovácsú asszony otthon gyermekét szülte. A szülési fájdalmak azonban tovább tartottak úgy, hogy beszállították a lévai kórházba, ahol még két leánygyermeknek adott életet. A gyerekek másnap meghaltak az anya azonban egészséges.

— **Pálinka helyett ecetsavat ivott.** Bocskó József nagypesezei gazdasági szolgálya nyolcéves fia apja pálinkásüvegét akarta megdézsmálni. A polcon két egyforma üveg volt és a szerencsétlen gyerek az ecetsavval telt üveget emelte szájához és jót húzott belőle. Súlyos marási sebeket szenvedett és csak gyors gyomormossással sikerült megmenteni az életnek.

— **Gépirási munkát otthonra jutányosan,** a legpontosabb kivitelben vállalkoz. — Cim a kiadóban.

— **At kell szállni az utasoknak Garamberzence és Selmebánya közl.** A vasút igazgatósága közli, hogy június 20-ától Zsáklit és Selmebánya között hidjavítás miatt az utasoknak minden vonatnál át kell szállni. A podgyász átvitelénél a vasúti alkalmazottak segédkeznek.

— **Naponként 50 koronát, de havonként legfeljebb 1500 koronát lehet postán külföldre utalni.** A törvények és rendeletek értelmében a pénzügyminiszter kihirdette a Nemzeti banknak a posta és postatakarék útján külföldre eszközözendő fizetések szabályozására vonatkozó intézkedését. E szerint a postatakarék útján ugyanaz a fizetési mód, vagy jogi személy külföldre a Nemzeti bank külön engedélye nélkül naponta legfeljebb 50 koronát utalhat át. Posta útján vagy más módon külföldre bankjegyeket, papírváltópénzt, vagy fém-váltópénzt küldeni tilos. Idegen fizetési eszközök külföldre posta útján a Nemzeti bank engedélye nélkül nem küldhető. Postautalványon a Nemzeti bank engedélye nélkül naponta legfeljebb 50 koronát lehet külföldre utalni, az ily módon utalt összeg azonban nem haladhatja meg az 1500 koronát.

NYÁRI OKÁZIÓ!

Tiszta selyem crepedechine Kc 28'-

szövet és selyemáruházában.

Olcso nyári hetek!

Nagy maradékvásár!

— **Lévai a rádióban.** Lányi Baby nótáestjét fogjuk hallani július 21-én este hat óra tíz perces kezdettel a pozsonyi rádióban.

— **A kákai jó levegőért.** Lapunk hasábjain is külön dicsőretet kapott városunk vezetősége azon munkáért, amelyet a kákai sétány érdekében oly sikeresen végzett. Az ott lakók és az arra sétálók hangulatát csak a még mindig nyitott Ördög-árokából feltörő bűzös illat szokta időközönként elrontani. Ugy látszik, a város vezetősége megsokalta azt az elismerést és dicsőretet, amelyet a kákai sétányért kapott, mert legújabbban a Káka hátmögött lévő homokbányában helyezték el a dögtemetőt és engedélyezték ott egy csonttraktárt, hogy amikor az északi szél az Ördög-árok bűzét a város felé hozza, ugyanakkor a kákaiak se legyenek megfosztva a már megszokott illattól, nekik ilyenkor a homokbánya illatozzon.

— **Balesetek Léván és környékén.** Homola János, szencsei pályamunkás 13 éves fia apja revolverével játszadozott. A fegyver a hozzá nem értő kezében elsült és a golyó a fiu mellébe fúródott. Súlyos tüdő-lövéllyel a lévai kórházba szállították, ahol a halállal vívódik. — Mészáros Mária, egy lévai munkás 5 éves kislánya játék közben leesett és karját törte. — Rózsa Lajos 31 éves csatai csász, amikor a szolgálati körútját végezte, magával vitte a puskáját is. A felhúzott ravasz véletlenül megrántódott és a puská elsült, a golyó a csász bal-karjába fúródott, ahonnan a lévai kórházban távolították el. — Siebenstich Mária 52 éves szitvagyarmati lakos takarítás közben oly szerencsétlenül csúszott el és esett le a földre, hogy kulcsontját eltörte. — Varsa István, a vihneyi sörgyár 35 éves munkása a sörfőző katlan mellett teljesített szolgálatot. A túlhevített katlanban fejlődő gőz ledobta a födelet és a kiömlő forró sör Varsát összeégette. Kezén és lábán súlyos égési sebekkel szállították a lévai kórházba. — Januska Anna bohunici földműves felesége az egyik reggel egyedül engedte ki a tehenet a legelőre. Amikor az asszony a lánról a tehenet elkötötte, az váratlanul megvadult, neki ugrott az asszonynak és azt szarvaival össze-vissza szurkálta. A szerencsétlen asszonyt ülőcs szúrt és zúzott sebekkel szállították a lévai kórházba.

— **Megvalósulás útján az érsekújvári ipari- és kereskedelmi kiállítás.** Az érsekújvári járási ipartársulathoz mozgalom indult meg, hogy a jövő évben a délszlavenszkoji ipari- és kereskedelem fejlettségének igazolására kiállítást rendezzenek. A mozgalom kezd határozott formát ölteni. Az ipartársulat csatlakozásra hívta fel a grémiumot, amely helyeselte az eszmét. Közösen előkészítő bizottságot alakítottak, amely elhatározta, hogy a kiállítást a jövő év nyarán tartják meg, amikor az iskolák a kiállítás céljaira felhasználhatók lesznek. Azt tervezik, hogy a kiállítás központját a pályaudvar közelében levő dohánybevaltó hivatalnak készülő raktárhelyiségében helyezik el. Az előkészítő bizottság Ludik István ipartársulati elnök vezetése alatt öttagú bizottságot küld a kassai kiállításra az előkészítési és rendezési munkálatok tanulmányozására.

Léván,

a Dohánybevaltó mögött házhelyeknek alkalmas

földterület részletekben eladó, érdeklődni lehet a tulajdonosnál: TURAY LÁSZLÓ vendéglős, Flóratér, vagy a megbízottnál: Dr. Strasser Elemér ügyvéd, Léva. Telefonszám 19.

— **Ujraéledt a Garamvölgyi Magyar Akadémikusok Köre.** A társadalmi élet egyik legfontosabb tényezője, a diák-munka, a fiatal értelmiség és ezzel együtt az új élet friss erő biztosítója. A társadalom vezető rétegeinek utánpótlása csak az életerős és munkaképes ifjúságból remélhető. Ezt a célt kívánja szolgálni a Garamvölgyi Magyar Akadémikusok Köre, amiképpen újra szerveződik, újra felveszi a munkát és beilleszkedik kíván társadalmunkba. A napokban tartott tisztújító közgyűlésen a következő tisztikar vette át a kör vezetését: Elnök: Varga Imre jog-szorgoló, a SzMKE körzeti titkára, alelnök: Ing. Barna Tibor, titkár: muc. Vida Zoltán, jegyző: Szabó Zsolt, pénztáros: Jaszenovits T., választmányi tagok: Schubert Richard, Hajpál Gyula, Bojsza Kátó, Holló Miklós, Offermann Gusztáv és Beluch Zoltán. Az újonnan alakult egyesület, mint értesültünk, rövidesen fagyalt estélyt rendez.

Gyümölcsösét és kertjét szakszerűen
rendbehozza

Ifj. Holló Géza

okl. kertész LÉVA.

Városi faiskola, Lövölde mellett.

Értesítések beadhatók a Feldman trafikba,
vagy Kákonyi vendéglőbe. Telefon 56. —

Hol hagyta a kabátját?

A közelmúlt kánikulás napokban egy parkányi hölgy megbotránkozott azon, hogy egy férfismérső kabát nélkül mert bemenni az ő lakásába. A fenti kérdéssel fordult hozzá s megjegyezte, hogy az ilyesmi a jóízű rovására megy.

Ugynevezett jóbarátok és teljesen idegenek is ezzel a kérdéssel inzultáltak több uriembert, mert az uccán ingujjban merészeltek járni. Többek között tőlem is megkérdezték, mire én készséggel feleltem: »Otthon hagytam kérem, mert olyan meleg van kérem, hogy majd felfordulok kérem! Az Ismerős és az Idegen tágrányit szemmel meredt rám: és ez elegendő ok arra, hogy egy észrevedes szokással csak úgy máról-holnapra szakítson? Az Ismerős és az Idegen rosszalóan csóválta a fejét és morgott valamit az én romlott erkölcsömről.

Azóta egyre bánt a dolog, érzem, hogy meg kell magyaráznom, miért járok nagy melegben kabát nélkül. Az első meleg napon csak kigomboltam a kabátomat. Mert meleg volt. Másnap már a karomon hordtam az előző nap kigombolt kabátot. Mert még melegebb volt. Harmadnap a végleg kigombolt és egy napig karon hordott kabátot otthon hagytam. Mert döglesztő meleg volt. Ezen a napon ön kedves Ismerős és ön kedves Ismeretlen jóakaróm, többször megkérdezték tőlem: Az Ismerős, hol hagyta a kabátját?

Önnel megjegyzem, kedves Ismerős és kedves Ismeretlen, már többen és többször találkoztunk. Későtelen és koratavasszal. Akkor ugyanis ön folyton azt kérdezte: hol hagyta a kalapját? Nem tudta megérteni, hogy vannak emberek, akik nem borítják le a fejüket egy olyan leitetlen fedéllel, mint egy kalap. Gondolkozott ön már valaha afelett, hogy milyen kegyetlen találmány a kalap? A kalap ösét a spanyol inkvizíció kizókamrában találjuk meg, ott azonban még a bronce formája volt. Tessék csak manapság egy kalapszalagra, vagy kalapgyárba benézni: ilyen spanyol a bronceokon gyártják az állítólagos civilizáció állítólagos kellékét, az állítólagos kalapot.

Ön például hord kalapot? Megfigyelte már ezt a jószágot? Nagyon érdekes tanulmány. Először is többféle fajta van. Ismerjük például a szomorúság kályhacsövét, a cilindert, melyet ünnepek alkalmakkor még most is felvesznek némelyek. Erről ne is beszéljünk. Térjünk át az ugynevezett félcilinderre a keménykalapra, mely egyedül legyezőre alkalmas, fejen viselve igen kényelmetlen, miért is rendszerint csak félévvalatos alkalmakkor szoktak használni. De itt van az általános ismert és általános használt puha kalap. A puhakalap, de különösen a karimája — bő tomlósi teret nyújt a legkülönbözőbb fantáziáknak. Lehet felhajtani, lehet lehajtani, lehet félig fel és félig lehajtani, lehet elől fel és hátul le, vagy elől le és hátul felhajtani. Ezt lehet variálni. Szóval az ember különféle képen állhat bosszut rajta. A közepen szépen be lehet simítani, amikor is távolról igen hasonlít egy kétpupu tevéhez.

És ezek miatt a kalapok miatt volt Önnek anyai baja velünk?

Most meg a kabátokkal kezdik?

— Ön ingujjban? — kérdezik önök.

Igen, mi, amikor nagy meleg van, ingujjban járunk. Ugyanis mi télen téli kabátban, ugy mint ön. Tavasszal könnyű kabátban, majdnem úgy, mint ön, később kabát nélkül, esetleg önhöz hasonlóan, azonban nyáron, kánikulában, kabát nélkül, vagy ingujjban, ahogy Önök mondják. A hangsúly ugyanis az ingujjon van. Mert »kabát nélkül«, ez higiénikus, de »ingujjban«, ez nevetlenség és ha éppen erről van szó, ugy mi, kiskabát nélkül járó férfiak, inkább vagyunk ingujjban nevetlenek, mint kabátban gutaütöttek.

Egy

főiskolás jegyzeteiből

Egyszerűen és őszintén szeretnék pár igaz mondatot leírni. Magunkról, a ma főiskolásairól. Valójában nem akarok nagy dolgokról beszélni. Csak egy fagyalt-estéről, melyet a közeljövőben rendezünk meg.

»Fagyalt-est«... és a »ma főiskolásai«... Furcsa párosítás — valami fájdalmas anakronizmus érzik ki belőle. Nagy tervek, akaratok, fiatalos lendület jellemzői a főiskolás ifjúságnak... a fagyalt-est pedig valahogy a »régí jóidők« hangulatát árasztja magából, melynek problémátlanságához nagyon kevés közünk van.

Azok azonban, kiket elvakított a pár év előtti generációk nagy nekilendülése és nagyvonalú munkája, rögtön készen vannak lebilincselő bírálatokkal: »ezek csak fagyalt-estét tudnak rendezni«.

Üzenem ezeknek, hogy nem ez az igazság, s üzenem egyszerűen minden barátunknak és jóakaróknak, hogy mi is vagyunk annyira becsületes fiatalok, mint bármely előtünk élő generáció.

Csak másképpen látjuk a dolgokat és a tennivalókat. A sok helyzet-feltárás és útmutatás után elkövetkezett a megvalósítás korszaka. Mi már építeni jöttünk, s lehetőleg semmit sem rombolni. Mert ami megvan, az érték, s legfeljebb átalakításra van szükség. Ez pedig nem jár nagy zajjal, de reális eredményekkel. S talán ez a lényeg. Legalább mi úgy látjuk. Ez a hitvallásunk, munkaprogramunk.

Igaz, — bocsánat, — csak egy fagyalt-estéről akartam beszélni s nem a mai főiskolásság irányvonaláról. Tehát..., igen, ez is ide tartozik. Elsősorban azért, mert alkalmunk nyílik, hogy belékapcsolódjunk a lévai társadalom életébe. Megismerkedhetünk egyedeivel és teljességével. Bizonyoságot kapunk arra, hogy magának vall bennünket, s mi szervesen hozzá tartozunk. Továbbá anyagi lehetőséget nyerünk arra, hogy a G. M. A. K. elvégezhesse szociális feladatát. Szegénysorsú főiskolásaink tanulmányi segélyéről van szó. Esetleg egyenesen arról, hogy folytatni bírja tanulmányait, talán koplálva, de mégis tovább gyűjtheti azokat a szellemi kincseket, melyek birtokában majd életerős tagja lesz társadalmunknak.

Csak ezt akartam megjegyezni a fagyalt-esttel kapcsolatban.

D. E.

Születés, halál :

Születés: Rafael Mária leány Ilona — Hráskó András Sinkó Rozália fiu József — Bunta József Ábel Ilona leány Zsuzsanna — Szebelédi Lajos Brnák Katalin fiu Lajos János — Cservenák Károly Hlava Klári leány Anna és Mária (ikrek).

Halálozás: Hlóska Mihály 48 éves — özv. Vilček Rezsóné szül. Nikolics Mária 87 éves — Vlesko Józsefné szül. Garai Anna 24 éves, Gyuris Péterné szül. Molnár Mária 73 éves — Cservenák Anna és Mária (ikrek) 1 napon aluli — Melichárek Margit 11 éves — Paluska Pál 74 éves — özv. Király Károlyné szül. Antal Piroška 78 éves.

ZSELIZEN

lakjon és étkezzen

Závoczky Géznál, az ujonnan átalakított **SPORT** hotel és étteremben (ezelőtt Modrovits vendéglő.)

— A Prohászka Körök kongresszusa Léván. A Csehszlovákiai magyar katolikus akadémikusok Prohászka köreinek Szövetsége folyó évi július hó 29.—31-ig tartja VII. országos nagygyűlését Léván. Ezen nagygyűlés beszámoló a Prohászka Körök elmúlt évi működéséről s behatóan megtárgyalja korunk egyik legfontosabb kérdését, a nemzeti és vallási gondolat viszonyát. A nagygyűlésen a legkiválóbb szlovénkatolikus ifjúsági vezetőemberek tartanak előadásokat. A gyűlés befejezésekor kultürestet rendeznek, melynek részletes programját eddig még nem adták ki.

SPORT

Tenniszverseny

Léva város bajnokságáért

Most értesültünk arról, hogy Léván már hónapok óta tenniszverseny folyik a város bajnokságáért, sőt annak fő attrakciója a férfi-egyes már két héttel ezelőtt eldöntésre került. Teljesen érthetetlen, miért tartotta szükségesnek a rendezőség a propaganda kizárását, a sajtó informálásának mellőzését és ezzel a nyilvánosság- a nézőközönség távollétét. A verseny így, úgy szölván suttynonban lett lebonyolítva, pedig éppen ellenkezőleg, ki kellett volna használni a verseny nyilvánosságának propagatív és nevelő hatását. Megjegyezzük, hogy a férfi- és női egyes bajnokának Léva város díszserleget adományozott és már ezért is illett volna megfelelő ünneplés keretbe helyezni a versenyt. Az ilyen rendezéseknek köszönhető azután, hogy Léván a tenniszsport visszafelfrődőben van, noha 40 éves multra tekinthet vissza ezen sportág fő istápolója, a Lévai Sportegyesület.

A propaganda hiányának következtében alig volt publikum, kevés volt a versenyző is és elmaradt az új generáció felsorakozása.

A női egyes még nem nyert befejezést, az eddigi fontosabb eredmények: Nyáriné-Freyerné 6:0, 6:0, Szilassy—Nyáriné 6:4, 4:6, 6:0. Erős küzdelem az első két játszmában.

A vegyes párosban a döntőbe a következő párok kerültek Dr. Czinte—Szilassy, Nyári—Nyáriné. Ezen versenyszám a férfipárossal együtt augusztusban kerül lebonyolításra.

A férfi egyest a bajnokság tavalyi védője, Nyári nyerte. A részletes eredmények a következők: Nyári—Róth 6:2, 6:1, Nyári—Eckert 6:2, 5:7, 6:0, Bakos—Steiner 3:6, 6:3, 6:4, Ifégl—Bakos 6:1, 6:4, Turay—Turay—Dénes 6:1, 6:2, Menotty—Trebitsch 3:6, 6:3, 6:4, Ifégl—Bakos 6:1, 6:4, Turay—Dr. Leidenfrost 6:1, 7:5, Dr. Czinte—Menotty 6:0, 6:1, Nyári—Ifégl 6:3, 6:0, Dr. Czinte—Turay 7:5, 4:6, 7:5, döntő: Nyári—Dr. Czinte 6:3, 5:1. (w. o.)

— A SAC—LTE úszóversenye. Az LTE úszószakosztálya vasárnap, folyó hó 17-én vendégül látta a Selmebányai Atlétikai Klub úszó- és vízipóló csapatát. A verseny eredményei a következők: **100 m. férfi:** 1. Boldis SAC, 2. Bartos LTE, 3. Bires SAC; **100 m. férfi:** 1. Kiss LTE, 2. Hoffmann LTE, 3. Ballon SAC; **100 m. ifj.:** 1. Flusser LTE, 2. Seif LTE (háziverseny). **4×50 m. gyorsstafféta:** mindkét csapat hamarabb váltott. **100 m. leány:** 1. Ballanová I. SAC, 2. Ivanovics LTE, 3. Ballanová II. SAC; **100 m. ifj.:** 1. Šereš SAC, 2. Bartos LTE, 3. Boldis; **100 m. női:** 1. Ivanovics LTE, 2. Murárová SAC; **3×50 m. vegyes stafféta:** 1. LTE I. (benyúlással), 2. SAC, 3. LTE II.; **Utánna:** selmebányai lányok bemutatója, óriási sikerrel. **Vízipóló:** LTE-SAC 4:3 (1:2). Gólok: LTE Bartos 2, Fegl, Löwy. SAC: Egry II. 2, Hermann II.

Az Új Szellem

legutóbbi kettős száma a világsajtóval foglalkozott s érdekes, nagy készülségre mutató cikkek egész sorozatában foglalkozott a sajtó legidősebb kérdéseivel. Márai Sándor átfogó vallomását az újság-íráról vezető heyen hozták, de sok más értékes, tanulmányos közlemény is van ebben az európai színvonalú szlovákiai magyar folyóiratban.

Szvatkó Pál dr. például igen érdekes és gondolkodóba ejtő tanulmányában foglalkozott a »Szabad sajtó és irányított sajtó« érdekes és nagyon időszerű problémájával s arra a kiábrándító, de sok tekintetben helytálló következtetésre jutott, hogy míg az irányított sajtó minden esetben irányított, addig a szabad sajtó nem minden esetben szabad...»

Ez fájdalmas igazság s próbálunk öszintén és szépítés nélkül szembenézni a valósággal.

Demokratikus államban élünk, ahol papíron meg van a sajtószabadság. Az újság írójának mégis minden sorát befolyásolja az a körülmény, hogy mit szól vajjon mindehhez a cenzúra?

S ez még nem minden.

Elvégre a leikiismeretes hatósági cenzúra igen fontos és közérdekű lehet. Önfegyelmre szoktatja az újságírókat. De az újságíró tollát sok más körülmény is befolyásolja, akkor is, amikor »független« sajtóorgánumról van szó.

Azt szokták mondani, hogy az az újság a legfüggetlenebb, amely nem áll sem párt, sem intézmény szolgálatában, amely kizárólag olvasóiból él.

Szvatkó Pál nagyon az elevenére tapintott a lényegnek, amikor azt mondta, hogy »a közönség érdekeit szolgálja a legnagyobb függés, sőt rabszolgaság és lealacsonyodás, mert az újság, amely rá van szorulva a közönség vásárló kegyére, a legajlasabb büvészmutatványokra kényeszerül, hogy megnyerje olvasóinak jóindulatát...«

Egy »független« újságot olvasóközönsége vajóban legszívesebben arra kényszerítené, hogy állandóan kiszolgálja olvasói szenzáció-mohóságát, kielégítse aacsonyabb ösztöneit, botrány-éhségét, kárörvendező természetét. Tisztán az újságíró lelkiismeretétől függ, vállalja-e ezt a csúnya szerepet — »függetlensége« érdekében.

Az olvasóközönség bizonyos rétege lelkes érdeklődéssel olvassa a botrányos híradásokat, szereti a veszekedéseket, a te-

kintélyek leszólását, s unalmasnak tartja azt az újságot, amely egyedül azt tartja hivatásának, hogy tájékoztassa a megtörtént eseményekről a közönséget, hogy állást foglaljon tárgyilagosságra való lörekvés-sel a megtörtént eseményekhez.

Pedig ez az eszményi újságírás.

Ha elgondolkozunkafelett, hogy mit tartunk egy vidéki hetilap rendeltetésének, akkor körülbelül a következő 10 feladatot szabnánk meg a számára:

1. Sohasem megfélekedezni arról, hogy csak vidéki helyi lap vagyunk s hivatásunk sem lehet több annál, mint a helyi eseményekről tárgyilagosságra tájékoztatni az olvasót.

2. Egy magyar lap akkor teljesíti legjobban magyar küldetését, ha öntudatosan magyar, férfiasan megvédelmezi a sajátosan magyar érdekeket, anélkül azonban, hogy gyűlöletet vagy csak hangulatot is keltené más nemzetiség ellen.

3. Egy vidéki hetilapnak életbevágóan fontos küldetése a városa fejlődését siettetni. Figyelni a más hasonló városok eseményeit, azokból észszerű következtetéseket levonni, ötleteket felvetni, tanácsokat hangoztatni, tárgyilagossá bírálni, ösztönözni és minden tekintetben a jövőt szolgálni.

4. A fejlődés zavartalanságát azzal kell szolgálni, hogy tapintattal és önfegyelm-mel elősegíti a város békéjét, nemzetiség-, felekezeti- és osztály-békéjét.

5. Rendelkezésre bocsátani hasábjait minden komoly és közérdekű megmozdulásnak.

6. Egyéni célok és egyéni érdekek nélkül szolgálni a közérdeket.

7. Mindig egy fokkal előbbre lépni, mint a társadalom nagy átlaga s mindig magasabb szempontból megítélni az eseményeket, mint az elfogult átiagemberek.

8. Hinni tudni és optimistának lenni.

9. Mindenkit támogatni, ki alkotó munkát végez a közösség érdekében.

10. Nem engedni magát megvásároltatni. Ez volna körülbelül egy vidéki hetilap tizparancsolata.

Fájdalom nélküli foghúzás, fogtömés, porcellán koronák, műfogak, valamint mozgó fogak fixálása a legmodernebb metódusok szerint **Bodánszky Irén** fogműtermében, **Levice, Főtér,** készülnek. Rendel a betegsegélyző pénztár, valamint az összes fondok részére is.

Mindennek a főd az oka

Hogy honnan kapta Némái János gazduram a »baglyas« melléknevet, azt nem sikerült meg tudnom.

Pedig a többi »Némái«, ugymint az alvégi, felvégi, robotos, gubó, göbő, rostás és veres Némái ebben az ipolyvölgyi poros kis faluban valószínűleg tudna magyarázatot adni, az ősapától öröklött melléknevre vonatkozóan.

De a »baglyas« Némái uram nem tudott, pedig ő volt az egyetlen közöttük, akinek olyan tar, fénylő koponyája volt, mint a városi zsidó inzzsellér tekintetes úrnak, aki a földeket méricskélte a falubeliek között, — nemhogy még baglyas lett volna az Istenadta.

Úgyes-bajos dologom volt Némái gazduramnál, már mint a »baglyas-ná — s javában üritgettük a tavalyi otellót, amikor beront a szobába egy kis 4—5 éves sihederke, kezét csókol Némái uramnak, engem pedig kezticsókolommal köszönt.

— Ejnye, de fajn kis unokája van Némái uram!

— Mondom én.

— Nem »onokám« ez nekem, tekintetes uram!

— Nem-e? Hát kije volna?, hiszen úgy hasonlít gazduramra, mint egyik tojás a másikra.

— Az örökösöm ez neköm, a fíjam.

Amikor látta rajtam, hogy hihetetlennek látszik előttem, hogy egy hetvenedik életévét tapasztaló embernek ilyen kis fia van s ha még hozzáveszem, hogy Némái lellem asszonyom egy túpörödött, kidolgozott, kiaszott öreg anyóka, aki valószínűleg már azt is elfelejtette, hogy a szíve fiatal volt egyszer, — sunyi mosollyal rátekint a gazda, s miután újból koccintottunk, elkezd:

— Mindennek a főd volt az oka, mert teccik tenni, tekintetes uram, 70 hold főd, 2 ház, meg 1 szőlő maradt volna örökös nélkül, ha nincs meg ez a kis fattyu (így monda), s a nevető örökösök kezén, Uram bocsá, tán nyóc tagra is szakadt volna. Majd megrepedt a szívem, mikor erre gondútam.

— Tenni kellett itt valamit mindenképpen. Miután elvesztettem minden reményemet, hogy az anyjukom valaha is akár csak egy »pulyát« hozzon neköm a világra, — ha mingyá »gyerököt« nem is — kifundátam, hogy a kecske is jólakjon s a káposzta is megmaradjon, s a főd idegen kézre ne kerüljön.

— Van kéréim a faluban egy bakter, akinek igen szemrevaló, dógos jánya van, bizonyos Marcsa nevezetű. De szegény, mint a templom egere.

— Elhívtam hát magamho a baktert, lejtettem a tornácra, egy pohár bor, két pohár bor, így meg úgy:

— Neköd van Lajos három gyerököd és nincsen semmi fődöd. Igaz ez, Lajosom?

Lemondás

Férj és feleség egy több percig tartó, erős fül-doklási rohamokkal megszakított hűgherutos köhögés után elhatározták, hogy abbahagyják a cigarettázást. Hogy elhatározásukban meg ne tántorodjanak, esküvel pecsételték meg az önként vállalt lemondást. Az utolsó pillanatban csak azt az engedményt tették meg egymásnak, hogy elszívják még azt a dohánymaradékot, amely a dobozban ilatozott.

— De aztán slussz, mondotta a férfi oly hangon, mintha akkor már nemcsak a csábítás ellen védekezett volna, de már azt is érezte volna, hogy nem lesz ereje ellentállni a csábításnak.

A feleség hősies elszántsággal felelte:

— Egy szippantást se többé.

A fogadalomnak egyetlen fültanuja volt: leányuk, aki jól tudta, hogy milyen nehéz feladatra vállalkozott apa és anya, hiszen ismerte szenvedélyüket, tehát könnyen elképzelte, mennyit kell szenvedniök a nikotin nélkülözése miatt. Sajnálta őket, de magát is, mert előre látta, hogy kezdetben az absztinencia a szülők idegeire megy majd és ezt ő fogja megszenvedni. De a sajnálkozás nemcsak a leány részéről nyilvánult meg. Férj és feleség kölcsönösen sajnálták egymást, mert mindegyik tudta a másiktól, hogy szenvedélyes dohányos. De az eskü kötelez, szembe kellett hát nézni a kinokkal.

A fogadalom realizálását azzal kezdték, hogy lecsökkentették a napi fogyasztást. Harminc cigarettá helyett csak tizenötöt szivott el naponta. Egyheti redukált dohányzás után azt vették észre, hogy a dobozban még mindig van dohány. De erről nem szóltak egymásnak. Csak szívták, szívták a maradékot s még a gondolat sem ötlött fel bennük, hogy itt megismétlődik a bibliai olajos korsó csodás esete. Már a tizenötödik napnál tartottak, de a dobozban még mindig ugyanannyi dohány volt, mint a fogadalom első napján. De ekkor történt valami. A leány szokatlan időben akart benyitni az uriszobába, hogy dohányt tegyen a dobozba. Lassan és halkán nyitotta ki félig az ajtót, aztán óvatosan bedugta fejét az ajtóreszen. Egy pillantás az asztalra — és visszahúzta a fejét. Az apja állt az asztalnál és nagy titokban dohányt csempészett a dobozba. A leány nesztelenül behúzta az ajtót, hogy az apja ne is sejtse, hogy le van leplezve.

A harmadik héten sem szóltak egymásnak a csodáról. Az egyik cigarettát a másik után szívták, most már nem is tizenötöt, de a régi mennyiséget fogyasztották el. Es ekkor megint történt valami. A férj nyitott be szokatlan időben óvatosan és lábujjhegyen az uriszobába. Az asztalnál felesége állt és dohányt tett a dobozba.

Nem folytatom... Mindez hat hónappal ezelőt történt, de férj és feleség még ma is a dohánymaradékot szívják. (W. J.)

— Igaz biz e gazduram!

— Neköm pedig van sok fődem és semmi gyerököm nincsen. Igaz ez Lajosom?

— Bizony igaz, gazduram. Pediglen az a sok fínam fekete főd szinte ri az örökös után.

— Na látod!

— Hát mit szónál hozzá, hogyha előhetne úgy intézni a dógot, hogy neköd legyen fődöd, neköm pedig gyerököm.

— Nem értem, gazduram — így a bakter.

— Nem érted no, hát persze, hogy nem érted, ha nem várod meg a végét.

— Hát úgy gondútam, hogyha neköm lehetne egy örökösöm a te Marcsától, akkor azt én aduaptálnám (így), s ráiratnék a te nevedre 2 hold prima fődöt a Farkasdülön, még neked adnám a szőlőben lévő kis házat örökülkásul...

Gondolkozott az ember néhány percig, bólogatott, számolgotott, krádogott és hümmögött, úgy félszkelődött a székén, hogy az szinte recsegett alatta, erre, arra...

— Két hold jó főd, meg egy ház... hm, — végre sercintett egyet, majd ismét hallgatott s egy kis idő múlva azt mondotta, hogy majd megbeszéli a dógot a Marcsával, merhát a főd az főd!

— Így »komplekáltam« össze a dógot, tekintetes uram a bakter Marcsájával s így lett a fődemnek örököse, a bakternak pedig fődgye...

(Léva, július)

HONTI NÁNDOR.

LISZT FERENC ÉS AZ UCCAT SÓPRÓ GYEREK

Liszt Ferenc, a nagy magyar zeneköltő egy-
ezben Pesten sétált és megpillantott egy serdülő
fiút, aki egy hatalmas sópróval sópörte az uccát.
Beszéde elégedett vele és megtudta tőle, hogy
a vézna gyerek nehezbeteg atyja helyett dolgoz-
zik és ezen a napon még nem is evett.

Liszt Ferenc a zsebébe nyúlt, hogy néhány fil-
lért adjon neki, de nem volt aprója, így hát elő-
vett egy ötven koronát. A gyerek ajánlkozott a
felváltásra, addig is Liszt kezébe nyomta a seprő-
t, hogy sópörjön tovább. Ekkor a másik oldal-
ról Liszt egyik barátja közeledett, aki nagyot
nézett a furcsa helyzetben, mire Liszt megmagya-
rázta neki, hogy miért sópör.

— No mester, várhat a pénzére, az a gyerek
úgy sem jön vissza a pénzével! — szólt gúnyo-
san a barát.

— Téved! Az a fiú magyar gyerek, tehát be-
csületes — felelte Liszt, de alighogy kiejtette a
szavakat, már jött is a fiú és hiánytalanul átadta
a felváltott pénzt. Becsületessége jutalmát is
nyert, mert Liszt Ferenc kezét fogott a derek
fruaival és átadta neki a felváltott pénzt, de Liszt
barátja is a zsebébe nyúlt és néhány bankót adott
neki.

Mindenkor a becsületet a legjobban cébra-
vezető!

KÉS MELLÉ VILLA VALÓ

1849-ben az orosz hadsereg elárastotta Ma-
gyarországot volt nagy sarcolás. Egy debreceni
polgár házába kemény tekintetű porosz kapi-
tányt szállásoltak el, aki nagyon érezte a győ-
ző jogait. Valahányszor ebédelt, az asztalra rak-
ta a kardját. A házigazda egy darabig csak néz-
te ezt a furcsa dolgot, de aztán kitalálta, hogy
hogyan vegye el hivataln vendégének a kardját
ettől a szokástól. Mikor legközelebb megint fel-
került a kard az asztalra, behozott egy vasvált
és nyugodtan odatette a kard mellé.

— Mit jelent ez? — kérde a muszka.
— Oh, uram, — feleli udvariasan a gazda —
nem jelent ez semmit, csak itt nálunk Debrecen-
ben az a szokás, hogy nagy kés mellé nagy villa
dukál.

A kapitány elvette magát és hüvelyébe dug-
ta a kardot.

Apróhirdetések

Minden szó 40 fillér, a leg-
kisebb hirdetés ára 4- Ké.

Másfél éves

Praga autó,

a legújabb típus, jutányosan eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Kitűnő állapotban levő

kajak

jutányosan eladó. — Cím a kiadóban.

Két szoba, irodának vagy üzletnek
igen alkalmas, a főútvonalon

azonnal kiadó.

Nagyobb kertek

lakással keresek bárhol hosszabb
időre haszonbérbe 2—10 holdig.
Gyümölcsfával az egészét beültetem.
Ajánlatok intézendők: **Szücs Károly**
nyug. ig. tanító címére Érsekujvári.

»LÉVAI UJSAG« gazdasági, kulturális és kritikai
hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszer-
kesztő: Dr. STRASSER ELEMER. — Felelős szer-
kesztő és kiadó: AKUCS ERNŐ dipl. agr. Szer-
kesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stúr u. 3. Tele-
fon 19. — Előfizetési díj: egészévre: 48.—, fél-
évre 24.—, negyedévre 12.— Ké. egyes szám ára
1.— Ké. Három példány megtartása 1/4 éves előfi-
zetésnek számít. Hirdetéseik tarifa szerint a ki-
adóhivatalban adhatók. Gyakori hirdetőknak en-
gedmény. — Kéziratokat nem adunk vissza. — A
postabélyeg használatát a bratislavai posta- és
távírdai igazgatóság lévai feladóhellyel 109.976. V
— 1934. szám alatt engedélyezte.

Hírek mindenfelől

Merényletet kísérelt meg Roosevelt elnök ellen egy egzaltált ember, a rendőrség azonban
azonnal ártalmatlanná tette. — A Pöstyén melletti Drahóc közszéknél a Vágban egy
harcsa-szörnyeteg tartózkodik, mely egy hét alatt mintegy hatvan kacsát és libát falt fel.
A halások nagy hajtóvadászatot tartottak a „drahóci szörnyre” — Anglia teljesen fel-
készült már a háborúra, a fegyverkezés szenzációja a láthatatlan és zajtalan bombavető
repülőgépek. — Besszarábia fővárosában Prepelita Tatjana 23 éves varrólány vitriollal
megvakította 18 éves gimnazista szerelmesét, majd a vonat alá vetette magát. Tettét
szerelmesének hűtlen elhagyása miatt követte el. — Öngyilkossági járvány van a new-
yorki rendőrtisztek között, 69 rendőrtiszt öngyilkos lett az új rendőrfőnök tisztogatási
akciója miatt. — Az egy évig japán-kínai háború 60 milliárd koronába került Japán-
nak. — A romániai érettségizők 46 százaléka elbukott. — Egy hetvennégy éves amerikai far-
mernek az a bizarr ötlete támadt, hogy megrendezze saját temetését. A jelentések sze-
rint a gyászbeszéd nagyon tetszett az öregnek. — Angliában az apácákat kioktatják a
légvédelemre. Az ország különböző részéből Londonba rendelték az apácákat és megta-
nitották őket a gázárcok használatára. — Budapesten megalakult a „Maturált Minde-
nsek” vállalata, kik minden munkát vállalnak, csak napi 3 pengőt kereshessenek. —
Munkácson részletekben kapják meg fizetésüket a városi tisztviselők. — Az új német
házassági törvény Ausztriában 60—75 ezer házasság felbontását fogja maga után vonni
s mintegy 250 ezer gyermek további sorsát érinti. Hir szerint Innitzer bíboros herceg-
sérek erélyes lépésekre készül a német házassági törvénynek Ausztriában való bevezetése
ellen. — Egy angol őrnagy végrendeletében szétosztotta milliós vagyonát azok közt, akik
életében kedvesek voltak hozzá. — A kisebbségi nyelvek elsajátítására kötelezték a ju-
goszláv tisztviselőket. — Az asszonyhiány miatt nem akarnak Abessziniában maradni az
olasz tisztviselők és tisztviselők. — Németországban díszes külsőségek között ünnepelték meg
Zeppelin gróf, a kormányozható léghajó feltalálójának 100-ik születési évfordulóját, a
posta ez alkalommal emlékbélyegeket is kiadott. — A kanadai Vancouverben 1700 mun-
kanélküli megszállta a postaépületet, miután a rendőrség felszólítására nem ürítették ki
a postát, könnybombákat dobtak be az épületbe és néhány óra leforgása alatt így
megtisztították a postát a munkanélküliektől. — Kerek egy millió pengővel emelkedett
Budapest főváros adóbevétele az első félévben. — Az Angol bank a leszámítási ka-
matlábát továbbra is két százalékban állapította meg. — Mussolini nem engedi Schusch-
niggot, Ausztria volt kancellárját, bíróság elé állítani, személyesen interveniált Hitlernél,
mert attól tart, hogy Schuschnigg a Tisza István egyetlens unokáját, Tisza József grófit. — Uj vi-
lágkordot ért el Hughes amerikai óceánrepülő, aki felányi idő alatt repülte át az
óceánt, mint Lindbergh ezredes. — Vadászlakot ajándékozott a lengyel elnök a magyar
kormányzónak. — Közel huszezer magyar-csehszlovák házasságot kötöttek az államfor-
dulat óta. — Kaszala József 25 éves lipniki munkás vízbe dobta feleségét, hogy meg-
szabaduljon tőle. — Hitler anyja egy morva faluban született. — Tulipán Andor dr. 45
éves munkácsi orvos Prágában morfiummal megmérgezte magát. — Csekkcsalás miatt
letartóztattak Montecarlóban egy Hábsburg-főherceget. — Japán lemondott az olimpiász
megrendezéséről. — Palesztinában az elmúlt héten újra erőre kaptak a terrorcselekmé-
nyek, amelyek arra késztették az angolokat, hogy nagyobb létszámú katonaságot szállít-
sanak a Szentföldre. — Magyarországon ötödfélmillió mázsával jobb buza-termést várnak
a tavalyinál. — Tíz motorbiciklit lopott három prágai fiú, hogy Szlovákiába utazhasson.
— 6 vőlegényjelöltje van már a 12 éves angol tronörökösnek. — Londonban lesz a
nemzetközi menekültügyi bizottság székhelye. — Felbomlik az angol-olasz egyezmény,
mielőtt még életbe lépett volna — Londonban forgalomba hozták az alumínium ruhák
gyártását, ugyisint megkezdtek az alumínium butorok gyártását is. — Öngyilkosságot
követett el Steklács Józsefné 28 éves komáromi asszony, mert meglátta, hogy barátja
feleségével csókolózik. — Anyi a hamis pénz Romániában, hogy a jót is csak külön
rendeletre fogadják el — Hankau jelentés szerint 18 japán bombavetőgépet kedden dél-
után több mint százötven bombát dobott le az amerikai misszió vunsangi leányiskolájá-
ra. Az iskola romjai alól több mint száz fiatal leány holttestét szabadították ki. — Fran-
ciaország megerősíti a Pireneusokat. — 1940-ben az olimpiai játékokat Finnországban,
Helsinki-ben rendezik meg. — Augusztus 20-23. között tartja a kisántant legközelebbi
konferenciáját a jugoszláviai Bledben. — Újabb árvíz zúdult Kobe japán városra, az
alacsonyabban fekvő városrészek 3-4 méteres víz alá kerültek. Az árvíznek 442 halottja,
több mint 500 sebesülte van, 350 ember eltűnt. — Hlinka András képviselő egészsége
jobbra fordult, orvosai azonban eltanácsolják a politikától. — Csehszlovákiába szökött
három német katona. — Olerich Henry tanár, ismert amerikai tudós felfogása szerint az
emberiségnek nem lesz ezer év múlva más energiaforrása, mint a nap melege és a sze-
lek ereje. A házakat kő helyett fémből, vagy kristályból fogják építeni, valamennyi vadon
élő és házi állat eltűnik a földről, aminek következtében minden ember növényevő lesz.
— A tavalyinál gyengébb borteremésre van kilátás. — Tizenhatezer mezőgazdasági mun-
kás megy Szlovénországról Csehszlovákiába. — Egyedülálló rekorddal bír a kárpátaljai Illica
község, a mindössze 4400 lakosú községben 30 hitelekezet működik a legnagyobb egyet-
értésben. — Hivatalos kimutatás szerint 1860-tól 1930-ig hatszáz ezer magyar vándorolt
ki Amerikába. — Szabadlára helyezték a pozsonyi szlovák tüntetőket. — Mármarszi-
geten meghalt Mihai Negrea munkás, a temetésére érkezők üres ravatalt találtak, ugyanis
a halott nyomtalanul eltűnt a házból. — Egy manchesteri gyapotszövőgyár laborató-
riumának új találmánya: náthamentes zsebkendő és bacillusölő ing. Az eljárás során
nagy bakteriumölő hatású folyadékkal impregnálják a kelmét. — Olasz lapjelentések sze-
rint dr. Mauri pármái vegyész-mérnöknek sikerült a paradicsom héjából kaucsukot elő-
állítani. — Starhemberg herceg Ausztria volt alkancellárja, a Heimwehr volt vezére, 27
kastély és hatalmas birtokok egykori ura munkát keres, felesége Nora Gregor színésznő
visszatér a színpadra, hogy felnevelhesse gyermekét.